ΑΠΟ ΤΟΝ ΛΑΟΝ—
ΜΕ ΤΟΝ ΛΑΟΝ ΚΑΙ
ΔΙΑ ΤΟΝ ΛΑΟΝ

Η ΗΜΕΡΑ
ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΡΩΙΝΗ — ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ
7
ΜΑΡΤΙΟΥ 1965

ΕΙΣ ΤΗΝ ΝΕΑΝ ΥΟΡΚΗΝ

ΕΚΘΕΣΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ἐξηγεῖ τὴν προέλευσιν τῆς ζωῆς εἰς τὴν γῆν!

ΠΩΣ ΕΣΧΗΜΑΤΙΣΘΗ ΤΟ ΚΥΤΤΑΡΟΝ

ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ (Ἰδ. Ὑπ.) Πῶς ἡ ζωὴ ἄρχισεν εἰς τὴν γῆν (ἀπ' ὅσα γνωρίζομεν καὶ συμπεραίνομεν) φαίνεται εἰς μίαν γιγαντιαίαν ἔκθεσιν τοῦ Μουσείου Φυσικῆς Ἱστορίας εἰς Νέαν Ὑόρκην. Βασιζομένη εἰς τὰς τελευταίας θεωρίας τῶν ἐρευνητῶν ἐπιστημόνων ὁδηγεῖ τοὺς ἐπισκέπτας εἰς τὴν ὄψιν τῆς γῆς, ὅπως ἦτο πρὸ 4,5 δισεκατομμυρίων ἐτῶν.

Μὲ τὸν τίτλον «Ἡ προέλευσις καὶ ἡ ἰδιοτροπία τῆς ζωῆς» ἡ ἔκθεσις χρησιμοποιεῖ «μονταὶ» τριῶν διαστάσεων, κινηματογραφικὰς ταινίας, ἔργα ζωγραφικῆς, σχέδια καὶ φωτογραφίας διὰ νὰ δείξῃ πῶς ἐδημιουργήθη ἡ ζωὴ εἰς τὴν τότε γυμνὴν γῆν, πῶς τὰ ἄψυχα χημικὰ στοιχεῖα μετεβλήθησαν εἰς ζῶντα κύτταρα τὰ ὁποῖα ἐν συνεχείᾳ ἐσχημάτισαν τὰς ἀναριθμήτους μορφὰς ζωῆς ἀπὸ τὰ μονοκύτταρα φυτὰ ἕως τὸν ἄνθρωπον.

Ἀρχίζει μὲ μίαν τεραστίαν κινηματογραφίαν πῶς εἰς τὴν πρώτην ἡλικίαν τῆς γῆς, ἡ ξηρὰ θερμοκρασία τῶν ἐκρηγνυομένων ἡφαιστείων, ἡ ραδιενέργεια τοῦ διαστήματος καὶ ἀπὸ τὰ ραδιενεργὰ στοιχεῖα τῆς γῆς καὶ αἱ λάμψεις τῶν ἀστραπῶν συνήργησαν εἰς τὴν μετατροπὴν τῶν ἀερίων τῆς ἀτμοσφαίρας εἰς πολύπλοκα μόρια. Μεταξὺ τῶν πρώτων σχηματισθεισῶν χημικῶν συνθέσεων ἦσαν τὰ ἀμινοξέα τὰ ὁποῖα εἶναι ὑλικὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα παράγονται αἱ πρωτεΐναι τὸ πρῶτον σημαντικὸν βῆμα εἰς τὴν δημιουργίαν ζωῆς.

Ὀθόνη προβολῆς εἰς τὴν τοιογοφίαν αὐτὴν ἐμφανίζει μίαν ταινίαν ἔργον ἑνὸς ἀπὸ τοὺς πλέον διακεκριμένους ἐρευνητὰς τῆς προελεύσεως τῆς ζωῆς τοῦ ὄρους Σίντνεϋ Φόξ. Εἰς τὴν ταινίαν αὐτὴν μίγματα ἀμινοξέων ὑφίστανται τὴν ἐπίδρασιν ξηρᾶς θερμότητος, ὅπως ἐκείνης τῶν ἡφαιστείων, διὰ τὴν ἐργαστηριακὴν παραγωγὴν τῶν ἀρχικῶν πρωτεϊνῶν. Κατόπιν ὑδωρ διαβρέχει τὰς θερμὰς πρωτεΐνας, ὅπως συνέβαινε τότε μὲ τὰς βροχάς, παράγεται διάλυμα τὸ ὁποῖον ψυχόμενον σχηματίζει μικροσφαίρας αἱ ὁποῖαι πιστεύεται ὅτι εἶναι οἱ πρόδρομοι τῶν κυττάρων, εἶναι ὅμοιαι μὲ πρωτόγονα βακτηρίδια τὰ ὁποῖα πιθανὸν νὰ εἶναι τὰ πρωτότυπα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐξειλίχθησαν τὰ κύτταρα ὅλων τῶν σημερινῶν ζώντων ὀργανισμῶν.

Μοντέλλα τῶν μικροσφαιριδίων αὐτῶν μεγενθυμένα κατὰ 30.000 φορὰς ἐκτίθενται εἰς τὴν ἐν λόγῳ ἔκθεσιν ὅπως καὶ μοντέλλον κυττάρου 40.000 φορὰς μεγενθυμένον δεικνῦον πλείστας ὅσας λεπτομερείας τῆς ἰδιοσυστασίας τοῦ κυττάρου ἀποκαλυφθείσας μὲ τὰ σύγχρονα ἠλεκτρονικὰ μικροσκόπια κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη. Ἡ κάθετος διατομὴ τοῦ μοντέλλου αὐτοῦ περιέχει 39.000 ἄλληα σφαιρίδια ἀντιπροσωπεύοντα τὰ συστατικὰ τοῦ κυττάρου τὸ ὁποῖον ζυγίζει 54 χιλιόγραμμα καὶ ἔχει ὕψος 1.88 μέτρα.

Μοντέλλα ἀτόμων εἰς τὰ ὁποῖα ἕκαστον στοιχεῖον ἔχει διαφορετικὸν χρῶμα ἑνώνονται εἰς διαφόρους συνδυασμοὺς διὰ νὰ ἀπεικονίσουν τὴν ἄλυσσον τῆς μοριακῆς ἐπεξεργασίας ἀπὸ τὰ ἁπλᾶ ἀέρια τὰ ὁποῖα μέσω τῶν ἀμινοξέων καὶ πρωτεϊνῶν σχηματίζουν τὰ πυρηνικὰ ὀξέα. Τὸ γνωστότερον τούτων τῶν ὀξέων εἶναι τὸ Διοξυριβοπυρηνικὸν ὀξὺ ἢ NTI-EN-E·I· τὸ ὁποῖον καταλαμβάνει μέγα μέρος τῆς ἐκθέσεως. Δεικνύει πῶς τοῦτο μεταφέρει κληρονομικὰ στοιχεῖα ἀπὸ μίαν γενεὰν εἰς τὴν ἄλλην εἰς ὅλους τοὺς ζῶντας ὀργανισμοὺς καὶ εἶναι ἡ βάσις ὅλης τῆς κληρονομικότητος.

Μεταξὺ τῶν διαφόρων μοντέλλων NTI—EN—E·I· εἶναι ἕνα τὸ ὁποῖον φθάνει ἕως τὴν ὀροφὴν διὰ νὰ δείξῃ εἰς ἐλαχίστας λεπτομερείας τὴν κατασκευὴν τοῦ πολυπλόκου αὐτοῦ μορίου ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐξαρτᾶται ἡ συνέχεια ὅλων τῶν εἰδῶν. Κινηματογραφικὴ ταινία ἐπεξηγεῖ τὴν λειτουργίαν τῆς κληρονομικῆς ἐπεξεργασίας τοῦ μορίου.

Ἄλλα ἐκθέματα ἀφοροῦν τὰς 4 πρωταρχικὰς λειτουργίας ὅλων τῶν ζώντων κυττάρων—πρόσληψις τροφῆς, παραγωγὴ ἐνεργείας, σύνθεσις καὶ ἐξαγωγὴ τῆς πρωτεΐνης καὶ ἀναπαραγωγή.

Ὅταν τὸ κύτταρον εἶναι ἡ βασικὴ μονὰς τῆς ζωῆς εἶναι γνωστὸν πρὸ πολλοῦ. Ἀλλὰ μόνον κατὰ τὴν τελευταίαν 25ετίαν οἱ ἐπιστήμονες ἔμαθον λεπτομερείας διὰ τὰς ἀναριθμήτους βιοχημικὰς καὶ βιοφυσικὰς ἐπεξεργασίας μὲ τὰς ὁποίας λειτουργοῦν τὰ κύτταρα καὶ αἱ ὁποῖαι ἀναπτύσσονται εἰς τὴν ἔκθεσιν.

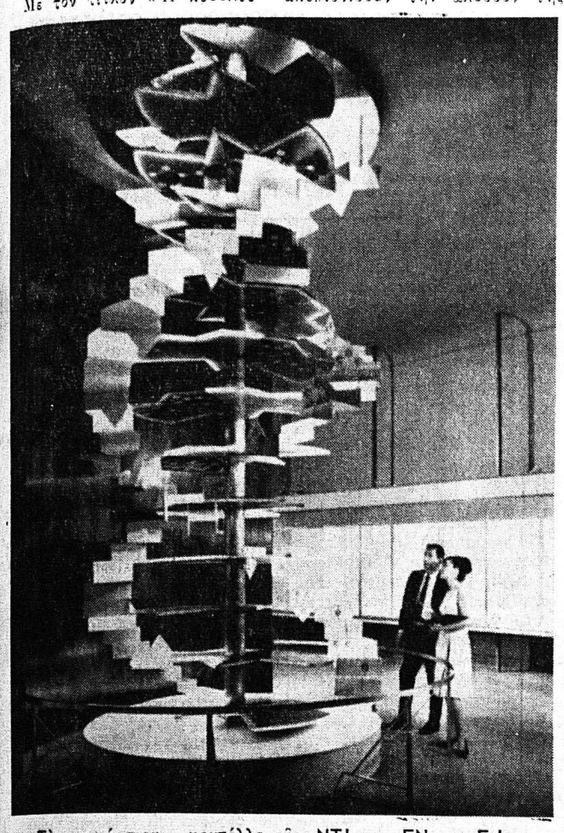

Τὸ τεράστιον μοντέλλο τῆς NTI — EN — E·I·

ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΥ

Μόνον στὸ κατάστημα «ΜΥΣΤΡΑΣ» Ἀγ. Νικολάου ἀρ. 7, Πάτραι, τηλ. 25–28 θὰ βρῆτε τὰ περίφημα ὁλοκέντητα ὑφαντὰ Στὸρ — Κουρτίνες ὑφάσματα διὰ ντιβάνια καὶ μαξιλάρια κλπ. εἰς κατωτάτας τιμὰς καὶ εἰς τὴν ἀνωτέραν ποιότητα καὶ ἀντοχήν. Ἀναλαμβάνομεν παραγγελίας ΜΥΣΤΡΑΣ. Ἐπισκεφθῆτε πρῶτα τὸ «ΜΥΣΤΡΑΣ».

ΤΟ ΠΑΛΗΟ, ΑΞΕΧΑΣΤΟ ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ

ΜΑΣΚΑΡΕΜΑΤΑ

ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΟΥ **ΣΤΑΜ, ΣΤΑΜ**

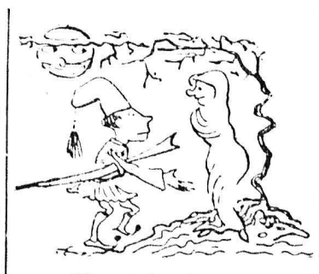

Σὺ καϋμένη ἄναψες

ΕΝΑ πράγμα δὲν μποροῦσα νὰ ἐννοήσω, σὰν ἤμουνα μικρός. Γιατὶ τὴν λέξι «Μασκαράς» τὴν θεωρεῖ γιὰ ὕβρη τοῦ ὁ κόσμος. Καὶ ἂν εἶναι ὕβρις, γιατὶ ὅλοι μεταμφιέζονται, ἐὰν ὅμως δὲν εἶναι, τότε γιατὶ θυμώνουν;

Καὶ γιατὶ μπορεῖ νὰ εἶναι προσβολὴ ἕνα πράγμα, ποὺ ὁ κόσμος μὲ χαρὰ δέχεται, γελᾶει καὶ γειτονεύει ὅταν τὸ βλέπει!... Καὶ νὰ τώρα πῶς φωτίστηκα γιὰ ὅλα αὐτὰ τὰ μυστήρια.

Στὴ γειτονιά μας ζοῦσε ἡ Χούσενα τοῦ Γιαννακοῦ, περίφημος διὰ τὴν τσιγκουνιά της. Χρήματα εἶχε ἄφθονα... Πενταρα ὅμως δὲν ἐξώδευε. «Τ' ἀγνέλου της γερὸ δὲν δίνει». Κανένας δὲν τὴν χώνευε στὴν πόλι καὶ κάθε ἕνας πῶς νὰ τὴν ὁλάψῃ κύτταζε. Διασκέδασις γιὰ τὸ χωριὸ ἦσαν οἱ φωνές της, γλέντι οἱ κατάρες της!

Πότε τῆς σίγναν χοῦφτες ἀλάτι στὸν «ναδάμ» ποὺ ἔστελνε στὸν φοῦρνο, πότε τὸ περιβόλι τῆς λεηλατοῦσαν καὶ πότε τοῦ σκυλιοῦ της—ποὺ τὸ εἶχε σὰν παιδί—στὴν οὐρὰ τενεκέδες κρεμαγαν.

—Ποῦ, νὰ κοεμάσουν τὰ κεφάλια τους, στὸν πλάτανο, Θεούλη μου!... φώναζε αὐτή.

⁂

ΕΚΕΙΝΗ τὴν Χρονιά, ἅμα ἦρθαν οἱ μικρὲς ἀποκρηές, ἡ Χούσενα ἔφκιασε μιὰ πίττα γιὰ τὸν φοῦρνο. Μιὰ πίττα, μιὰ τυρόπιττα μὲ ἀρκετὰ αὐγὰ καὶ βούτυρο. Τὰ παιδιά της ντυμένα μασκαράδες, μὲ μουτσοῦνες, μὲ φουστανέλλες καὶ μὲ φέσια, τὴν ἐπήγανε στὸ φοῦρνο τοῦ Μπιθρούκα.

—Νὰ μὴ τὴν κάψῃς εἶπε ἡ μάνα μας!

—Τίνος εἶστε σεῖς μουρέ; Ρώτησε ὁ Μπιθρούκας, γιατὶ δὲν μποροῦσε ἀπὸ τὶς μάσκες νὰ τὰ διακρίνῃ.

—Τῆς Χούσενας τοῦ Γιανναποῦ.

Τὸ βράδυ—βράδυ, μιὰ παρέα ἀπὸ τρελλόπαιδα, ἀφοῦ γενῆκαν μασκαράδες καὶ φάγανε τοῦ κόσμου τὰ λεμόνια, ἀφοῦ πέταξαν καλαμπόκι καὶ φασόλιαστὰ παράθυρα, κι' ἀρπαξαν τοῦ Τσουλῆ τὶς καραμέλες, ἀπεφάσισαν νὰ κλέψουν καὶ τὴν τυρόπιττα τῆς Χούσενας.

Δύο—τρεῖς φουστανελλάδες ἀπ' αὐτούς, μὲ μάσκες καὶ μὲ φέσια, ἐπήγανε στὸν φοῦρνο.

—Κύρ Μπιθρούκα, εἶπ' ἡ μία νὰ μας, εἶν' ἕτοιμη ἡ πίττα;

—Ποιοὶ εἶστε σεῖς πάλι, μουρέ;

—Τῆς Χούσενας τοῦ Γιανναποῦ.

—Ἄ, ναί! Ποῦ στὴν ὀργὴ νὰ σᾶς γνωρίσω πάλι. Ἐλᾶτε πάρτε την, μουρέ.

Κι' ἀνύποπτος τὴν ἔδωκε.

Τὸ βράδυ ὅμως ἐξεφράγη τὸ κακό. Ἡ Χούσενα ζητοῦσε τὴν τυρόπιττα καὶ πίττα δὲν ὑπῆρχε.

—Τὰ παιδιά σου, μασκαράδες μοῦ τὴν φέρανε καὶ μασκαράδες τὴν ἐπῆραν! ἔλεγε ὁ φούρναρης.

—Βρὲ τὰ δικά μου τὰ παιδιά!

—Ὅπως σὲ βλέπω καὶ μὲ βλέπεις!

Φωνές, κακὸ καὶ θόρυβος. Ἤλθαν σ' ἀντιπαράστασι καὶ τὰ παιδιά. Τὴν πήγανε εἶπαν μασκαρεμένα, μὰ δὲν τὴν πήρανε πίσω. Ὁ Νίκος ὁ Γκιοργάνης, ὁ ἔρημος καὶ ὁ ἀλήτης, ὅπου στὸ φοῦρνο ξεχειμώνιαζε, καὶ ἡ γρηᾶ ἡ Ἀντώνενα ὅπου καθότανε ἐκεῖ ἀπὸ τὸ πρωὶ ἕως τὸ βράδυ, τὸ ἐπιβεβαίωναν.

—Στὰ μάτια καὶ στὸ φῶς μου! Ἤρθαν μὲ τὶς φουστανέλλες, τὰ παιδιά σου καὶ τὴν πῆραν!

—Βρὲ μασκαράδες, τί μοῦ ψέλνετε ἐκεῖ. Τὴν κρύψατε δὲν λέτε!...

Ἀντάρες καὶ φουστοῦνες στὸ φουρνάδικο. Φωνές, στριγγλιά σματα, βρισιὲς καὶ ἐπιθέσεις. Κόσμος ἀπ' ἔξω ἀρκετὸς μαζεύτηκε γιὰ νὰ κανεῖ γάζι.

—Ἄλλοι φοροῦν «μουτσοῦνες» σήμερα, κι' ἄλλοι γενῆκαν μασκαράδες! φώναζαν ὅλοι καὶ γελοῦσαν.

⁂

ΑΛΛΗ μιὰ φορὰ πάλι ντυθήκαμε κάμποσες οἰκογένειες, νὰ πᾶμε στὰ εὐγενικὰ τὰ σπίτια, νὰ δειπνήσουμε, ὅπως συνηθίζοταν τότε, ποὺ συνέτρωγεν ὁ κόσμος τὶς μεγάλες μέρες, χωρὶς ν' ἀλληλοτρώγεται.

Ντυθῆκαν οἱ γυναῖκες σ' ἄλλη κάμαρα καὶ σ' ἄλλη κάμαρα οἱ ἄνδρες. Μαζὶ μὲ τὶς γυναῖκες καὶ ἡ Ξενούλα, ἡ δοῦλα τῆς γειτόνισσας. Δουλικὸ μὲ μέλι καὶ μὲ ζάχαρι πλασμένο!...

Ἕνα φάντασμα μὲ νυχτικὰ βγῆκε ἀπὸ τὸ σπίτι!

Μελαχροινὸ καὶ κόκκινο, γλυκὸ σὰν τὸ κεράσι!...

Τὸ ἔβλεπα κάθε πρωί, νὰ πλένῃ στὴν αὐλή, νὰ σφουγγαρίζῃ στὸν ἐξώστη, μὲ ροδαλὰ τὰ μπράτσα του τὰ γυμνά, καὶ μὲ ζεστὴ ἀναπνοή, πεταχτὸ καὶ μεστωμένο, μὰ νὰ τὸ πλησιάσω δὲν κατώρθωνα.

Εὐλογημένη δημοκράτισσα ἀποκρηά.

Κεῖνο τὸ βράδυ, κάτω ἀπὸ τὰ χρωματιστὰ ἀλλόκοτα φορέματα καὶ τῆς ἀποκρηᾶς τὰ ξωτικὰ στολίδια, ἡ δοῦλα δὲν διεκρινόταν ἀπὸ τὴν κυρά. Μὲ γέλια, μὲ χαρὲς καὶ μὲ χτυπήματα ἐβγῆκαν οἰγυναῖκες ἔξω.

—Ἔμπρος ὁ κάθε ἕνας σας, τὴν ντάμα του.

Ζητοῦσαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον νὰ πιαστοῦνε ἀγκαζέ.

—Ἐλένη;

—Δημητράκη;

—Σὺ εἶσαι Μαριγοῦλα;

—Ναί!

Ἐγὼ φεμαρίζα γιὰ νάβρω τὴν Ξενούλα. Ποιὰ νὰ εἶναι: Ἡ μιὰ μοῦ φαινότανε κοντήτερη καὶ ἡ ἄλλη ὄχι καὶ τόσο μεστωμένη. Στὸ τέλος τὴν κατάλαβα, ἀπὸ τὰ γυμνὰ τὰ χέρια, ποὺ ἡ ἀλυσσίδες καὶ τὰ πιάτα τὰ μαυρίσανε. Καθότανε, σὰν δειλιασμένη στὴν ἄκρη, τῆς Τὴν ἄρπαξα γοῦρις νὰ τὴν φωτήσω.

—Ποιός εἶσαι σὺ ἀφεντικό; Θὰ κάνῃς λάθος! μοῦ εἶπε.

Τῆς ἔσφιξα τὸ χέρι καὶ τὴν τοάβηξα.

—Ἤμαι!

Ὑπήγαμε στὰ σπίτια, ἐπίνα με κρασί, χορέψαμε, γελάσαμε καὶ εἴπαμε τοῦ κόσμου τὰ ἀστεῖα. Σὲ κάθε σπίτι, μᾶς ἄκουλουθοῦσαν καὶ ἄλλοι μασκαράδες. Ἔτσι ἀνακατευθήκαμε πολύ. Ἡ Ξενούλα εἶχεν ἀνάψει σὰν φωτιά! Τὸ αἷμα της κυκλοφοροῦσε πιὸ θερμὸ καὶ ἡ καρδιά της χτυποῦσε δυνατά.

—Ἤμαι νὰ πάρουμε λίγον ἀέρα; τῆς εἶπα.

—Ἤμαι! μ' ἀπεκρίθηκε.

Φεγγάρι ἔξω καὶ χαρὰ Θεοῦ. Στὸν κῆπο τὰ λαγανικὰ καὶ τὰ λουλούδια μὲ τὸ φεγγάρι νεοευώδουσαν. Τὰ δένδρα στὲ κόντουσαν σὰν ἀκίνητα, σὰν νὰ ρεμβάζαν...

—Βγάλε Ξένη τὴ μάσκα σου, νὰ σὲ χτυπήσῃ ὁ ἀέρας! τῆς λέω.

Τὴν ἔβγαλε καὶ ὁλοπόρφυρο τὸ πρόσωπό της φάνηκε σὰν ἥλιος λαμπερός.

—Νὰ ζήσῃς, ἄφησέ με νὰ καθήσω, ἐδῶ γιά! μοῦπε κουρασμένη ὅπως ἦταν.

Τὸ κόκκινο πανί, μὲ τὸ ὁποῖο εἶχε τυλιγθεῖ, σὰν φλόγα ἀναμμένη μοῦ τὴν παρουσίαζε. Φλόγα ποὺ σὲ δροσίζει, ἀντὶ νὰ σὲ κάνῃ κάρβουνο! Κι' ἐπιεψα νὰ πιῶ νὰ δροσισθῶ ἀπὸ τὸ κόκκινό της χείλι!

—Ξένη, ἂς βγάλουμε καὶ τὴν προσποίηση, ὅπως βγάλαμε καὶ τὶς μάσκες! τῆς εἶπα.

Καὶ τῆς εἶπα ἀκόμα πόσο μ' ἄρεσε! Τῆς εἶπα πῶς τὴν ἔβλεπα κάθε πρωὶ νὰ νίβεται στὸ ἀνοιχτὸ χαγιάτι καὶ νόμιζα πῶς ἔβλεπα τοῦ δάσους τὴν πηγὴ νὰ βγαίνῃ ἀπὸ τὶς πρωϊνὲς ἄγνες!

—Μὰ εἶμαι μιὰ δοῦλα, μιὰ φτωχὴ ἐγώ!... ψιθύρισε συγκινημένη.

—Φτωχὴ ἐσύ, ποὺ μὲ χαρίσματα σὲ πλούτισεν ἡ φύσις! Δοῦλα σύ, ποὺ σκλαβώνεις κόσμο! Τί λές, Ξενούλα μου καλέ!...

⁂

ΣΤΟ σπίτι ἐπάνω μᾶς ἀναζητῆσαν.

—Λείπει ὁ Τάκης. Κι' ἡ Ξενούλα; Ἡ Σουρουφέκω ἡ γοικοκυρά, ἐξέσχισε τὰ κίτρινά της μάγουλα.

—Πώ! Πώ! Ντροπές, καλέ, μὲ τὴν βρωμοῦσα, μὲ τὸ «παληοκόψιδο»!

—Κι' ἐκεῖνο τὸ ξεμυαλισμένο, τὸ παληόπαιδο! Ἐκεῖνος ὁ μπερμπάντης, ὁ μασκαρᾶς!

—Τρέξτε, βρὲ χριστιανοί, νὰ τοὺς βροῦμε!...

Τ' ἀκούσαμε αὐτὰ καὶ πεταχτήκαμε.

Ἡ Ξένη κιτρίνισε, ἄρχισε νὰ τρέμῃ σὰν τὸ φύλλο τὸ φθινόπωρο.

—Καὶ τώρα, τί νὰ γίνω ἐγὼ ἡ ἔρημη κι' ἡ σκοτεινή; ρώτησε.

—Ἔλα κοντά μου νὰ κουφτοῦμε! τῆς εἶπα.

Ἀφροί, βρισιές, κακὸ καὶ ἀπειλὲς κατέβαινε ἀπὸ τὸ σπίτι. Ὅλα τὰ ξωτικά, ποὺ μασκαράδες ἦσανε, μὲ τὶς παράξενες στολές, κάτω στὴν αὐλή, μὲ τοῦ φεγγαριοῦ τὸ φῶς ξεγύθηκαν. Ἡμεῖς πισμένοι, νὰ μὴ χωιστοῦμε, πηδήσαμε στὸ περιβόλι, πατώντας καὶ σπαράζοντας τὰ ἤρεμα λαχανικά, βρεθήκαμε σὲ μιὰ μάντρα καὶ πεσάσαμε σ' ἄλλο περιβόλι.

Πίσω μας ἀκουγόταν ἡ βοὴ τῶν συντρόφων μας, ποὺ ψάχνανε. Δὲν προφθάσαμε καλά, καλὰ νὰ πέσουμε στὸ περιβόλι κι' ἕνα μαντρόσκυλο δεμένα μὲ ἁλυσίδες, ρίχτηκε ἐπάνω μας. Μόλις προφθάσα νὰ σπρώξω τὴ Ξενούλα σὲ μιὰ λεμονιὰ καὶ τὸ σκυλὶ ἐκόπηκε καὶ χύθηκε γιὰ νὰ μᾶς φάῃ!...

Προφθάσα κι' ἐγὼ καὶ πήδησα καὶ ἀνεβήκαμε στὰ ὑψηλότερα κλωνάρια! Ἀπὸ τὶς σκυλοφωνὲς καὶ τὸ κακὸ μᾶς ἤρθαγε κι' οἱ ἄλλοι. Τὸ σπίτι δίπλα ἄνοιξε καὶ μ' ἕνα ἄσπρο νυχτικό, σὰν φάντασμα, βγῆκε κι' ὁ ἀφέντης. Ἔθεσε πάλι τὸ σκυλλὶ καὶ εἶπε στοὺς διώκτας, ποὺ πίσω ἀπὸ τὴ μάντρα κυτάζαν:

—Κατὰ τὴ λεμονιὰ φωνάζει τὸ σκυλλί... Στὴ λεμονιά, κάτι θὰ εἶναι!...

⁂

ΜΑΣ πιάσαν ἐκεῖ ἀπάνω, ντροπιασμένους κι' ἐλεεινούς!

Ἡ Ξένη εἶχε παγώσει κι' ἔτρεμε.

Ἡ Σουρουφέκω, πρώτη ἄπλωσε τὰ χέρια της κατὰ τὴ δούλα.

—Κοψίδια θὰ σὲ κάνω παληοθήλυκο!

Κι' ὁ ἰδιοκτήτης πρόσθεσε ἀστειευόμενος:

—Τώρα θὰ γευθοῦμε καὶ τὸ ...ξύλο τῆς γνώσεως!

Μὲ πήγανε στὸ σπίτι, ἀφοῦ μᾶς κάνανε καθαίρεσι.

—Ἄχ, μασκαρᾶ, μασκαραλίκια ποὺ μᾶς ἔκανες! μοῦλεγε ἡ μάννα μου.

Κι' ὁ θεῖος μου ἀγριεμένος πιὸ πολύ:

—Δὲν εἶναι γιὰ νὰ ζῆς στὸν κόσμο! Μασκαρᾶς καὶ τῶν σκυλλιῶν ἀκόμα ἔγινες!...

Ἀπὸ τότε κατάλαβα τί σημαίνει «μασκαρᾶς» καὶ πότε γίνεται κανεὶς καὶ μασκαρᾶς τῶν σκυλλιῶν! Ἅμα ντύνεσαι τὶς Ἀποκρηές, εἶσαι μασκαρᾶς ἀποκρηάτικος καὶ ἅμα μεταμφιέζεσαι ὅλες τὶς ἄλλες μέρες, μπορεῖς νὰ εἶσαι ὁ πιὸ μεγάλος τοῦ κόσμου μασκαρᾶς. Ἀλλὰ στὴν κοινωνία εἶσαι σεβαστός καὶ ἀξιότιμος,— «Μιὰ μάσκα ψευτιᾶς καὶ προσποιήσεως ἡ ὄλια μας ζωή» ὅπως ἔλεγεν ὁ Δηλιγιάννης.

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Μ' ἄρπαξε στὰ χέρια

ΔΙΑΛΟΓΟΣ

—Ποῦ ψῶνίζεις γραφικὴν ὕλην καὶ ἔντυπα Κώστα;

—Ποῦ ἀλλοῦ, στὰ Βιβλιοπωλεῖα

ΧΑΡ. & ΙΩ. ΚΑΓΙΑΦΑ

ΠΑΤΡΑΙ — ΑΘΗΝΑΙ

Ἑρμοῦ 14 — Αἰόλου 68

Βρίσκω ὅ,τι ζητήσωσὲ καλὲς ποιότητες.

ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΟΣ ΧΟΡΟΣ

"ΜΑΣΚΕ,,

ΑΠΟ 5 – 9 Μ.Μ.

Ὀρχήστρα FORMINX

Cordoba

καὶ λευκὸ χρῶμα.

Κόρντομπα μὲ Λανολίνη καὶ τὸ παληὸ παποῦτσι γυαλίζει σὰν λουστρίνι.

ΕΙΣ ΤΑΣ ΗΝΩΜΕΝΑΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

ΑΕΡΙΟΩΘΟΥΜΕΝΟΝ ΜΕ ΤΑΣ ΙΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΛΙΚΟΠΤΕΡΟΥ

ΠΟΛΛΑ ΤΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ

ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ. (Ἰδ. Ὑπ.). Τὸ ἐλικόπτερον καὶ ἀεριωθούμενον ΕΚ ΒΙ 5Α εἶναι τὸ νεώτερον καὶ πλέον εὐέλικτον τοῦ ἀμερικανικοῦ στρατοῦ καὶ συνδυάζει τοεῖς ἰδιότητας. Ἀπογειοῦται κατακορύφως ὡς ἐλικόπτερον, ἵσταται εἰς τὸν ἀέρα καὶ κατόπιν ἵπταται ὁριζοντίως μὲ ὑπερηχητικὴν ταχύτητα.

Ἔχει μῆκος 133.5 μέτρων, ὕψος 4,5 καὶ ἄνοιγμα πτερῶν 9. Ζυγίζει 4,5 τόννους, εἶναι μονοθέσιον ἢ διθέσιον καὶ ἀνέπτυξε ταχύτητα πλέον τῶν 500 ὡριαίων μιλλίων, ἀνελθὸν εἰς ὕψος 40.000 ποδῶν.

Μὲ τὴν κάθετον ἀπογείωσίν του δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ εἰς ἀπομεμακρυσμένας περιοχὰς ὅπως π. χ. εἰς ἕνα ἄνοιγμα ζούγκλας, ὄχι μεγαλύτερον ἑνὸς γηπέδου τέννις—11Χ23 μέτρα. Πρὸ δύο δεκαετιῶν ἡ κάθετος ἀπογείωσις ἀεροπλάνου ἐθεωρεῖτο ἐπιστημονικὸν μυθιστόρημα. Πολλοὶ ἀεροναυπηγοὶ βλέποντες μακρὰν ἔβλεπον ὅτι εἶναι δυνατὴ ἡ κατασκευὴ παρομοίου ἀροπλάνου ἀλλὰ οὐδεὶς ἐπεγείρει νὰ τὸ κατασκευάσῃ. Τέλος ἡ ἀεροναυτικὴ ἑταιρία τῆς Καλιφορνίας Ράϋαν ἐτόλμησε καὶ λύσασα τὰ προβλήματα τοῦ ἀεροδυναμικοῦ σχεδίου, σταθερότητος, ἐλέγχου, πλαισίου, μεταλλουργικῆς καὶ ἠλεκτρονικῆς παρήγαγε τὸ ΕΞ ΒΙ 5Α. Δύο ἀντιστρεφόμενα πτερύγια εἰς τὰ πτερὰ μὲ ἀεριωθουμένην κίνησιν τὸ ἀνυψώνουν κατακορύφως.

Τὰ βασικὰ στοιχεῖα τοῦ μοναδικοῦ εἰς τὸ εἶδος του συστήματος προωθήσεως εἶναι δύο ἀεριοστρόβιλοι μηχαναὶ TZEI85 τῆς Τζένεραλ Ἠλέκτρικ τοποθετημένοι ὑψηλὰ εἰς τὴν ἄτρακτον τοῦ σκάφους, τὰ λύο προαναφερθέντα πτερύγια διαμέτρου 1,5 μέτρων καὶ ἕνα μικρότερον εἰς τὴν ἄτρακτον ἐπίσης.

Διὰ τὴν κάθετον πτῆσιν τὰ καυσαέρια τῶν δύο μηχανῶν μὲ βαλβίδας κατευθύνονται ἀπὸ τοὺς σωλῆνας τῆς οὐρᾶς εἰς τοὺς στροβίλους τῶν πτερυγίων. Καθὼς ταῦτα περιστρέφονται παράγουν ψυχρὸν χαμηλῆς ταχύτητος ἀέρα ὁ ὁποῖος προωθεῖται προς τὰ κάτω διὰ νὰ δώσῃ τὴν ἀνυψωτικὴν ἰκανότητα. Διὰ τὴν ὁριζόντιον πτῆσιν αἱ βαλβίδες κλείουν καὶ δὲν διοχετεύουν τὰ καυσαέρια εἰς τὰ πτερύγια καὶ τὸ ἀεροπλάνον λειτουργεῖ ὡς τὰ συνήθη ἀεριωθούμενα.

Τὸ σημαντικὸν πλεονέκτημα τοῦ συστήματος αὐτοῦ τῆς προωθήσεως εἶναι ὅτι τὰ πτερύγια δημιουργοῦν ἀνύψωσιν 300 φορὰς μεγαλυτέραν τῆς ὠστικῆς δυνάμεως τῶν μηχανῶν.

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΕΧΟΥΣ ΕΠΑΓΡΥΠΝΗΣΕΩΣ

Πῶς τὸ Στέητ Ντιπάρτμεντ παρακολουθεῖ τὰς διεθνεῖς ἐξελίξεις ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν

ΙΔΙΩΣ ΕΙΣ ΣΗΜΕΙΑ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΥ ΑΝΑΤΑΡΑΧΗΣ

ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ. Ἕνα ὀλίγον γνωστὸν ἀλλὰ ζωτικὸν τμῆματοῦ Στέητ Ντηπάρτμεντ, εἶναι τὸ ἀποκαλούμενον «Κέντρον Δράσεως». Τὸ τμῆμα αὐτὸ παρέχει τὴν δυνατότητα εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Ντὴν Ρᾶσκ καὶ ἄλλους ἀνωτάτους ἀξιωματούχους τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ὅπως ἐλέγχουν συνεχῶς τὰ ἀνὰ τὸν κόσμον σημεῖα ἀναταραχῆς.

Συσταθὲν τὸ 1961 διὰ τὸν «χειρισμὸν καταστάσεων κρίσεως» ἀπέδειξε τὴν ἀξίαν του κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1962 ὅτε ἐξεδηλώθη τὸ θέμα πυραύλων τῆς Κούβας.

Τὸ παρελθὸν ἔτος οἱ ἐπανδροῦντες τὸ «Κέντρον Δράσεως» ἀσχολήθησαν μὲ περιφερειακὰ προβλήματα ὅπως τοῦ Βερολίνου, τοῦ Παναμᾶ, τῆς Βραζιλίας, τῆς Κύπρου, τοῦ Λάος, τοῦ Βιετνάμ, τῆς Ἀνατολικῆς Ἀφρικῆς καὶ τοῦ Κογκό.

Κυρία φροντὶς τοῦ Κέντρου εἶναι ἡ συλλογὴ καὶ ἐπαλήθευσις πληροφοριῶν ἐπειγούσης ἀνάγκης μὲ μεγίστην ταχύτητα. Τοῦτο προῆλθεν ἐκ τῆς πεποιθήσεως τοῦ προέδρου Κέννεντυ ὅτι τὸ Στέητ Ντηπάρτμεντ ὤφειλε νὰ διαθέτῃ εἰδικὰ μέσα διὰ νὰ ἀντιδρᾷ εἰς τὰ παγκόσμια γεγονότα.

Διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ προορισμοῦ αὐτοῦ τὸ Κέντρον ἑδρεύει παρὰ τὸν διάδρομον ὅπου ἔχουν τὰ γραφεῖ των ὁ ὑπουργὸς κ. Ράσκ,